

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 31. decembra 2018. godine
Br. ref.: AGJ 1314/18

PRESUDA

u

slučaju br. KI150/16

Podnosilac

Mark Frrok Gjokaj

**Ocena ustavnosti rešenja Vrhovnog suda Republike Kosovo CLM. br.
11/2016 od 13. septembra 2016. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Mark Frrok Gjokaj, sa prebivalištem u selu Osek Paša, opština Đakovica (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Teki Bokshi, advokat iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje [CLM.br. 11/2016] od 13. septembra 2016. godine Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud) u vezi sa rešenjem [AC. br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine Apelacionog suda Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud).
3. Podnosilac zahteva nije naveo kada je primio rešenje koje osporava.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti gore navedenog rešenja Vrhovnog suda, kojim podnosilac zahteva tvrdi da su mu povređena prava garantovana članom 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], članom 29. [Pravo na slobodu i sigurnost], članom 30. [Prava optuženog], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP), članom 46. [Zaštita imovine] Ustava u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 (Zaštita imovine) EKLJP-a i članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Suda (u daljem tekstu: Poslovnik).
6. Dana 31. maja 2018. godine, Ustavni sud Republike Kosovo je (u daljem tekstu: Sud) na administrativnoj sednici usvojio izmenu-dopunu Poslovnika, koji je objavljen u Službenom listu Republike Kosovo 21. juna 2018. godine i stupio na snagu 15 dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, tokom razmatranja zahteva, Sud će se pozivati na pravne odredbe novog Poslovnika na snazi.

Postupak pred Sudom

7. Dana 7. decembra 2016. godine, podnosilac je podneo zahtev Sudu.
8. Dana 23. decembra 2016. godine, Sud je tražio od podnosioca da popuni formular zahteva.
9. Dana 27. decembra 2016. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu formular zahteva.

10. Dana 16. januara 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Gresu Caka-Nimani za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Ivan Čukalović i Bekim Sejdiu.
11. Dana 1. februara 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i tražio da podnese Sudu punomoćje za zastupnika za koje navodi da ga ima pred Sudom i tražio da kompletira zahtev relevantnom dokumentacijom, odnosno relevantnim odlukama redovnih sudova. Istog datuma, Sud je obavestio Vrhovni sud o registraciji zahteva.
12. Dana 6. aprila 2017. godine, Sud je ponovo tražio od podnosioca zahteva da podnese Sudu relevantnu dokumentaciju u vezi sa njegovim zahtevom.
13. Dana 8. maja 2017. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu tražena dokumenta.
14. Dana 16. juna 2018. godine, okončan je mandat sudijama: Snezhani Botusharovi i Almiru Rodriguesu. Dana 26. juna 2018. godine, okončan je mandat sudija: Altayu Suroyu i Ivanu Čukaloviću.
15. Dana 9. avgusta 2018. godine, predsednik Republike Kosovo je imenovao nove sudije: Bajrama Ljatifija, Safeta Hoxhu, Radomira Labana, Remziu Istrefi-Peci i Nexhmija Rexhepija.
16. Dana 10. septembra 2018. godine, predsednica Suda je donela odluku o zameni sudija: Snezhane Botusharove i Ivana Čukalovića, kao članova Veća za razmatranje, i umesto njih za članove Veća za razmatranje imenovala sudije: Artu Rama-Hajrizi i Nexhmija Rexhepija.
17. Dana 8. novembra 2018. godine, Sud je obavestio o zahtevu i dostavio kopiju istog, u svojstvu zainteresovane strane, tuženom, odnosno M.R. Sud je obavestio M.R. da eventualne komentare može da podnese Sudu u roku od 7 (sedam) dana.
18. U određenom roku od 7 (sedam) dana, Sudu nije podnet nijedan komentar od strane M.R. u vezi sa zahtevom podnosioca.
19. Dana 12. novembra 2018. godine, obaveštenje i kopija zahteva su vraćeni iz pošte Sudu sa objašnjenjem da se M.R. ne nalazi na navedenoj adresi.
20. Dana 19. decembra 2018. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i većinom glasova iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.
21. Istog datuma, Sud je većinom glasova glasao da je zahtev prihvatljiv i da su osporena rešenja, rešenje [CLM. br. br. 11/2016] od 13. septembra 2016. godine Vrhovnog suda u vezi sa rešenjem [AC. br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine Apelacionog suda, u skladu sa članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLJP-a.

Pregled činjenica

22. Neodređenog datuma, F.GJ., predak podnosioca zahteva, je podneo tužbu Opštinskom sudu u Đakovici protiv M.R., za određivanje prava službenosti.

Rešenja o određivanju i dozvoljavanju izvršenja privremene mere

23. Dana 25. decembra 1996. godine, Opštinski sud u Đakovici je rešenjem [C.br. 270/96], usvojio zahtev za privremenu meru i naložio M.R. da dozvoli F.GJ. da koristi postojeći put, koji spaja glavni put sela sa parcelama predaka podnosioca zahteva. U navedenom rešenju je, između ostalog, naglašeno da će privremena mera trajati do okončanja spora između strana pravosnažnom odlukom.
24. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva i drugi parničari, kao naslednici F.GJ., su podneli zahtev Opštinskom sudu u Đakovici za dozvoljavanje izvršenja rešenja [C.br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine istog suda.
25. Dana 3. februara 1997. godine, Opštinski sud u Đakovici je rešenjem [E.br. 419/97], dozvolio izvršenje rešenja [C. br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine protiv dužnika M.R.
26. Na osnovu spisa predmeta proizilazi da se ovo rešenje nikad nije izvršilo. Štaviše, iz spisa predmeta proizilazi da je dužnik, odnosno M.R., ovo rešenje primio 9. juna 2009. godine.

Zahtev podnosioca za izvršenje rešenja za privremenu meru

27. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva se obratio Opštinskom sudu u Đakovici, tražeći izvršenje rešenja [C.br. 270/1996] od 25. decembra 1996. godine Opštinskog suda u Đakovici, koje je prema njegovim navodima, postalo pravosnažno od 16. juna 1997. godine.
28. Dana 25. juna 2010. godine, Opštinski sud u Đakovici je rešenjem [E.br. 419/97] dozvolio rekonstrukciju spisa ovog izvršnog predmeta.
29. Dana 28. i 29. juna 2010. godine, dužnik, odnosno M.R. je izjavio dve žalbe. Jednu je uputio Opštinskom sudu u Đakovici na rešenje [E.br. 419/97] od 3. februara 1997. godine ovog suda za dozvoljavanje izvršenja, tražeći da se ukinu svi izvršni postupci preduzeti u ovoj izvršnoj stvari. Drugu je uputio Okružnom sudu u Peći protiv rešenja [C.br. 270/97] od 25. decembra 1996. godine Opštinskog suda u Đakovici, koji je postavio privremenu meru, tvrdeći bitnu povredu odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava, i predložio da Okružni sud preinači pobijeno rešenje tako što će odbiti određivanje privremene mere ili vratiti spornu stvar na ponovno suđenje prvom stepenu.

Postupak kao rezultat prve žalbe dužnika M.R.

30. Dana 31. maja 2011. godine, Opštinski sud u Đakovici je rešenjem [E.br. 419/97] usvojio prigovor dužnika M.R., i obustavio postupak izvršenja određenog rešenjem [E.br. 419/97] od 3. februara 1997. godine Opštinskog suda u Đakovici.

Opštinski sud u Đakovici je, između ostalog, obrazložio da u nemogućnosti da obezbedi izvorni dosije i uzimajući u obzir da je prošlo 15 (petnaest) godina od kada je doneto rešenje i da izvršenje rešenja nikad nije ostvareno, uprkos činjenici da izvršenje u ovom slučaju treba da se smatra kao urgentno pitanje, izvršenje rešenja o privremenoj meri je *“izgubilo svoj smisao”*. Pored toga, prema navedenom rešenju, sud nije mogao da utvrdi da je rešenje o određivanju privremene mere pravosnažno i izvršno.

31. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva i drugi parničari su izjavili žalbu Apelacionom sudu protiv rešenja [E.br. 419/97] od 31. maja 2011. godine Opštinskog suda u Đakovici, tvrdeći povredu odredaba izvršnog postupka, pogrešno utvrđivanje činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava.
32. Dana 2. maja 2013. godine, Apelacioni sud je rešenjem [AC.br. 4864/2012], odbio, kao neosnovanu, žalbu poverilaca, odnosno podnosioca zahteva. Apelacioni sud je potvrdio rešenje [E.br. 419/97] od 31. maja 2011. godine Opštinskog suda u Đakovici.

Postupak kao rezultat druge žalbe dužnika M.R.

33. Dana 4. aprila 2013. godine, Apelacioni sud je rešenjem [CA.br. 3662/2012], postupajući po žalbi M.R. od 29. juna 2010. godine, odbio njegovu žalbu, kao van roka. Apelacioni sud je obrazložio da je rešenje [C.br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine Opštinskog suda u Đakovici postalo pravosnažno 16. juna 1997. godine. Apelacioni sud je takođe obrazložio da je navedeno rešenje uručeno dužniku 9. juna 2009. godine i shodno tome, dužnik je, odnosno tuženi, žalbu izjavio nakon roka od 15 (petnaest) dana koji je propisan u Zakonu br. 03/L-006 o parničnom postupku (u daljem tekstu: ZPP).

Drugi zahtev podnosioca za izvršenje rešenja o privremenoj meri

34. Dana 7. novembra 2013. godine, podnosilac zahteva i drugi parničari su podneli predlog Osnovnom sudu u Đakovici za izvršenje rešenja [C.br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine Opštinskog suda u Đakovici, koje je potvrđeno rešenjem [Ca. br. 3662/12] od 4. aprila 2013. godine Apelacionog suda, nakon što je proglasio žalbu dužnika, kao van roka.
35. Dana 11. novembra 2013. godine, Osnovni sud u Đakovici je rešenjem [Cp.br. 1281/2013], odredio izvršenje na osnovu rešenja [C.br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine Opštinskog suda u Đakovici.
36. Dana 11. decembra 2013. godine, dužnik je, odnosno M.R., podneo prigovor Osnovnom sudu u Đakovici na gore navedeno rešenje Osnovnog suda. Dužnik se pozvao na rešenje [Ac. br. 4864/2012] od 2. maja 2013. godine Apelacionog suda, koje je potvrdilo obustavu izvršnog postupka u okolnostima ovog slučaja.
37. Dana 14. maja 2014. godine, podnosilac zahteva i drugi parničari su podneli zahtev Osnovnom sudu u Đakovici za prenos predmeta privatnom izvršitelju.
38. Dana 15. maja 2014. godine, Osnovni sud u Đakovici je prema spisima predmeta, pre nego što je odlučio u vezi sa prigovorom dužnika M.R. od 11. decembra 2013.

godine protiv rešenja [Cp. br. 1281/2013] od 11. novembra 2013. godine, zaključkom [E. br. 1281/2013] usvojio zahtev podnosioca i preneo izvršni predmet [E. br. 1281/13] privatnom izvršitelju. Prema pravnoj pouci, protiv navedene odluke nije bila dozvoljena žalba.

39. Dana 21. jula 2014. godine, Osnovni sud u Đakovici je rešenjem [CP.br. 281/13], odbio, kao neosnovan, prigovor dužnika M.R., podnet protiv rešenja [CP. br. 1281/2013] od 11. novembra 2013. godine Osnovnog suda u Đakovici i dozvolio izvršenje, naglašavajući da žalba protiv ove odluke ne zadržava izvršni postupak.
40. Dana 24. jula 2014. godine, dužnik M.R. je izjavio žalbu Apelacionom sudu na to rešenje, odnosno rešenje [CP. br. 281/13] od 21. jula 2014. godine Osnovnog suda u Đakovici. Dužnik se ponovo pozvao na rešenje [Ac. br. 4864/2012] od 2. maja 2013. godine Apelacionog suda, koje je potvrdilo obustavu izvršnog postupka u okolnostima ovog slučaja.
41. Dana 7. oktobra 2014. godine, Apelacioni sud je rešenjem [AC.br. 3356/14] odbio, kao neosnovanu, žalbu i potvrdio rešenje [CP.br. 1281/2013] od 21. jula 2014. godine Osnovnog suda u Đakovici. Apelacioni sud je obrazložio da je rešenje [C.br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine postalo pravosnažno i bilo izvršni naslov od 4. aprila 2013. godine, kada je potvrđeno rešenjem [CA. br. 3662/2012] Apelacionog suda.
42. Dana 24. marta 2015. godine, privatni izvršitelj je zaključkom [P.br. 02/14] obavestio dužnika M.R. o određivanju izvršenja za 31. mart 2015. godine na predlog podnosioca zahteva na osnovu rešenja [C. br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine Opštinskog suda u Đakovici.

Ukidanje rešenja o privremenoj meri

43. Dana 30. marta 2015. godine, dužnik M.R. je podneo zahtev Osnovnom sudu u Đakovici, tražeći da se obustavi izvršni postupak privatnog izvršitelja i ukinu sve proceduralne radnje preduzete u ovoj izvršnoj stvari. Dužnik M.R., se, između ostalog, ponovo pozvao na rešenje [Ac. br. 4864/2012] od 2. maja 2013. godine, koje je potvrdilo obustavu izvršnog postupka. Poverilac, odnosno podnosilac zahteva, nije podneo odgovor na ovu žalbu.
44. Dana 2. aprila 2015. godine, Osnovni sud u Đakovici je rešenjem [PPP. br. 59/15] odbio zahtev, kao neosnovan, i utvrdio da nije primetio nepravilnosti u izvršnom postupku. Pored toga, Osnovni sud u Đakovici je obrazložio da je rešenje [C.br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine potvrđeno rešenjem [CA.br. 3660/2012] od 4. aprila 2013. godine i shodno tome, rešenje kojim je određena privremena mera postalo je pravosnažno, a na osnovu Zakona o izvršnom postupku br. 04/L-139 (u daljem tekstu: ZIP), i izvršni dokument. Žalba na ovo rešenje, prema istom, je bila dozvoljena pred Apelacionim sudom.
45. Dana 13. aprila 2015. godine, dužnik M.R. je izjavio žalbu Apelacionom sudu na rešenje [PPP. br. 59/15] od 2. aprila 2015. godine Osnovnog suda u Đakovici, tvrdeći povredu odredaba izvršnog postupka i povredu odredaba materijalnog prava. Dužnik je, između ostalog, tražio da izvršni postupak ostane obustavljen i da se ukinu svi preliminarni izvršni postupci. Odgovor na žalbu je podneo i

podnosilac zahteva. Obe strane su se pozvale na rešenje Apelacionog suda, rešenje [CA. br. 3662/2012] od 4. aprila 2013. godine i rešenje [AC. br. 4864/2012] od 2. maja 2013. godine, odnosno kontradiktorne jedne sa drugom u njihovu korist.

46. Dana 4. aprila 2016. godine, Apelacioni sud je rešenjem [AC. br. 1579/2015] usvojio, kao osnovanu, žalbu dužnika M.R., i preinačio rešenje [PPP. br. 59/2015] od 2. aprila 2015. godine Osnovnog suda u Đakovici, smatrajući okončanim izvršni postupak na osnovu člana 66. ZIP-a zbog apsolutne zastarelosti u vezi sa članom 361. ZOO-a i ukinuo sve radnje preduzete u ovoj izvršnoj stvari. Apelacioni sud je, između ostalog, obrazložio da se na osnovu člana 66. ZIP-a, izvrši postupak okončava po službenoj dužnosti kada istekne apsolutni rok zastarevanja za izvršenje, uslov koji se ispunio u okolnostima ovog slučaja.
47. Dana 25. maja 2016. godine, na zahtev podnosioca, državni tužilac Kosova je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti [KMLC.br. 30/2016], na rešenje [AC. br. 1579/015] od 4. aprila 2016. godine Apelacionog suda, tvrdeći bitnu povredu odredaba parničnog postupka, sa predlogom da se navedeno rešenje ukine i ostavi na snazi rešenje [PPP. br. 59/2015] od 2. aprila 2015. godine Osnovnog suda u Đakovici ili, predložio je, da se predmet vrati na ponovno suđenje.
48. Dana 13. septembra 2016. godine, Vrhovni sud je rešenjem [CLM. br. 11/2016] odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti državnog tužioca i obrazložio da je on na osnovu ZPP-a ograničen samo na ispitivanju povreda koje ističe javni tužilac u svom zahtevu, dok poslednje navedeni, prema Vrhovnom sudu *“nema zakonsku podršku u bitnim povredama propisanim u odredbi člana 247, stav 1 a) ZPP-a”*.

Navodi podnosioca

49. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu rešenjem [CLM. br. 11/2016] od 13. septembra 2016. godine Vrhovnog suda povređena prava garantovana članom 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], članom 29. [Pravo na slobodu i sigurnost], članom 30. [Prava optuženog], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a, članom 46. [Zaštita imovine] Ustava u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 (Zaštita imovine) EKLJP-a i članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava.
50. Podnosilac zahteva navodi da je rešenje [CP. br. 1281/13] od 21. jula 2014. godine Osnovnog suda u Đakovici, kojim je dozvoljeno izvršenje rešenja o privremenoj meri i koje je potvrdio i Apelacioni sud rešenjem [AC.br. 3356/14] od 7. oktobra 2014. godine, pravosnažno. Prema ovim odlukama, rešenje [C.br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine je postalo pravosnažno i bilo izvršni naslov od 4. aprila 2013. godine, kada je potvrđeno rešenjem [CA.br. 3662/2012] Apelacionog suda.
51. Podnosilac zahteva je dalje tvrdio da je rešenje [AC. br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine Apelacionog suda doneto uz povredu njegovih prava i osnovnih sloboda garantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

Ustava, pošto je, prema tvrdnji, Apelacioni sud prevazišao zakonska ovlašćenja propisana članom 52. ZIP-a, preinačavanjem rešenja [PPP. br. 50/2015] od 2. aprila 2015. godine Osnovnog suda i smatrajući izvršni postupak okončanim i ukidajući sve prethodne radnje u vezi sa prvobitnim rešenjem o privremenoj meri iz 1996. godine.

52. Pored toga, podnosilac navodi da njegov zahtev ima veze sa slučajem Suda KI70/16, rešenje o neprihvatljivosti od 5. oktobra 2017. godine.
53. Podnosilac zahteva se obraća Sudu sa zahtevom da se poništi rešenje [CLM. br. 11/2016] od 13. septembra 2016. godine Vrhovnog suda u vezi sa rešenjem [AC. br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine Apelacionog suda.

Prihvatljivost zahteva

54. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane Ustavom, dalje utvrđene Zakonom i navedene Poslovníkom.
55. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

56. Sud u nastavku takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što je propisano Zakonom. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na član 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 48 [Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49 [Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

57. Što se tiče ispunjavanja ovih uslova, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana i osporava akt javnog organa, odnosno rešenje [CLM. br. 11/2016] od 13. septembra 2016. godine Vrhovnog suda, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom. Podnosilac zahteva je takođe naveo prava

i osnovne slobode za koje tvrdi da su mu povređena, u skladu sa uslovima član 48. Zakona, i podneo je zahtev u skladu sa rokovima propisanim u članu 49. Zakona.

58. Sud se dalje poziva i na uslove prihvatljivosti propisane u Poslovniku. U tom smislu, Sud primećuje da je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u tačkama a), b) i c) stava 1 pravila 39.
59. Međutim, u okolnostima ovog slučaja, Sud se poziva i na tačku b) stava 3 pravila 39 prema kojoj Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim kada isti nije *ratione materiae* u skladu sa Ustavom.
60. U ovom smislu, Sud primećuje da uzimajući u obzir da su u okolnostima ovog slučaja sudski postupci koji su rezultirali osporenim rešenjima za predmet razmatranja imali „*privremenu meru*“ i shodno tome, odnose se na „*preliminarne postupke*“, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), član 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a u principu nisu primenjivi.
61. Shodno tome, da bi utvrdio da li je ovaj zahtev *ratione materiae* u skladu sa Ustavom, Sud će prvo razraditi, a zatim primeniti načela predviđena u sudskoj praksi ESLJP-a i praksi Suda u pogledu primenjivosti proceduralnih garancija člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLHP-a u okolnostima ovog slučaja, odnosno „*preliminarnih postupaka*“.

Primenjivosti člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a u „preliminarnim postupcima“

62. Sud naglašava da praksa ESLJP-a ograničava primenjivosti člana 6. EKLJP-a u „*preliminarnim postupcima*“. Shodno tome, primenjivosti proceduralnih garancija člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, u okolnostima ovog slučaja, Sud će utvrditi pozivanjem na sudsku praksu ESLJP-a. (Vidi, i: presudu u slučaju br. KI122/17, podnosilac zahteva: *Česká Exportní Banka A.S.*, od 30. aprila 2018. godine, stav 124).
63. Sud prvo primećuje da se delokrug člana 6. EKLJP-a u građanskom delu primenjuje na postupke koji utvrđuju „*građanska prava ili obaveze*“. (Vidi slučaj ESLJP-a: *Ringeisen protiv Austrije*, predstavka br. 2614/65, presuda od 22. juna 1972. godine). ESLJP je utvrdio da kako bi član 6 u svom građanskom kontekstu bio primenjiv, „*mora da postoji spor u vezi sa „građanskim pravom“, kojim se može reći, barem na osnovu argumentacije, da je priznato u lokalnom pravu, bez obzira da li je zaštićeno i Konvencijom. Spor mora biti tačan i ozbiljan; može se odnositi ne samo na samoodrživost prava, već i na delokrug i način njegovog ostvarivanja; i na kraju, ishod postupka treba direktno uticati na navedeno pravo; nejasne veze ili dalekosežne posledice nisu dovoljne da se aktivira član 6 stav 1*“. (Vidi, ESLJP, *Mennitto protiv Italije*, predstavka br. 33804/96, presuda od 5. oktobra 2000. godine, stav 23; *Gülmez protiv Turske*, predstavka br. 16330/02, presuda od 20. maja 2008. godine stav 28, *Michallef protiv Malte*, br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine stav 74).

64. Sud dalje naglašava da se „*preliminarni postupci*“, poput onih koji se odnose na izdavanje privremene mere/mere bezbednosti, ne smatraju da utvrđuju „*građanska prava i obaveze*“ i stoga, u principu, ne spadaju u delokrug takve zaštite člana 6. EKLJP-a. (Vidi: slučajeve ESLJP-a: *Wiot protiv Francuske*, predstavka br. 43722/98, presuda od 7. januara 2003. godine, *APIS a.s. protiv Slovačke*, predstavka br. 39754/98, presuda od 13. januara 2000. godine, *Verlagsgruppe NEËS MbH protiv Austrije*, predstavka br. 62763/00, presuda od 23. oktobra 2003. godine, *Libert protiv Belgije*, predstavka br. 44734/98, presuda od 8. jula 2004. godine; *Micallef protiv Malte*, predstavka br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stav 83, vidi, i: slučaj Suda KI 122/17, podnosilac zahteva: *Česká Exportní Banka A.S.*, presuda od 30. aprila 2008. godine, stav 126).
65. Međutim, u određenim slučajevima, ESLJP je primenio član 6. EKLJP-a u „*preliminarnim postupcima*“ kada je smatrao da su sigurnosne mere bile odlučujuće ili ključne za građanska prava podnosioca zahteva. (Vidi, između ostalog, slučajeve ESLJP-a: *Aerts protiv Belgije*, predstavka br. 25357/94, presuda od 30. jula 1998. godine; *Boca protiv Belgije*, predstavka br. 50615/99, presuda od 15. novembra 2012. godine, *Micallef protiv Malte*, predstavka br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stav 75; vidi, i: slučaj Suda KI 122/17, podnosilac zahteva: *Česká Exportní Banka A.S.*, presuda od 30. aprila 2008. godine, stav 127).
66. Presudom *Micallef protiv Malte* u 2009. godini, ESLJP je promenio svoj prethodni stav u pogledu neprimenjivanja proceduralnih garancija iz člana 6. EKLJP-a u „*preliminarnim postupcima*“. (Vidi, takođe: slučaj Suda KI 122/17, podnosilac zahteva: *Česká Exportní Banka A.S.*, presuda od 30. aprila 2018. godine, stav 128). Prilikom promene ovog stava, ESLJP je, između ostalog, obrazložio sledeće:
- “Isključenje privremenih mera iz delokruga člana 6 do sada je bilo opravdano zbog činjenice da te mere u načelu ne utvrđuju građanska prava i obaveze. Međutim, u okolnostima kad se mnoge države ugovornice suočavaju s velikim brojem nerešenih predmeta u svojim preopterećenim pravosudnim sistemima, što dovodi do preterano dugih sudskih postupaka, odluka sudije o sudskoj zabrani često će biti istog značaja kao i odluka o meritumu tužbe za znatno razdoblje, a u izuzetnim slučajevima čak i trajno. Iz toga sledi da se često u postupcima u kojima se odlučuje o privremenim merama i u glavnim postupcima zapravo odlučuje o istim „građanskim pravima ili obavezama“ koje imaju isti posledične dugotrajne ili trajne efekte“. (Vidi: slučaj ESLJP-a, *Micallef protiv Malte*, predstavka br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stav 79).
67. Međutim, ovom presudom se nisu eliminisala sva ograničenja u pogledu primenjivosti člana 6. EKLJP-a u vezi sa privremenim merama. Predmetnom presudom se uslovila primena člana 6. EKLJP-a u „*preliminarnim postupcima*“ o podobnosti istih, kao što su „*građanska prava ili obaveze*“. (Vidi: slučaj ESLJP-a, *Micallef protiv Malte*, predstavka br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stav 83). Međutim, ova kvalifikacija je uslovljena ispunjavanjem dva osnovna uslova: a) „*preliminarni postupak*“ treba da pokriva „*građansko*“ pravo, i b) ovaj postupak treba efikasno da odredi građansko pravo.

(Vidi: između ostalog, slučaj ESLJP-a, *Micallef protiv Malte*, predstavka br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stavovi 84 i 85, i slučaj Suda KI 122/17, podnosilac zahteva: *Česká Exportní Banka A.S.*, presuda od 30. aprila 2018. godine, stavovi 129-131).

68. Konkretno, što se tiče prvog uslova, navedeno pravo mora biti „građansko“, kako u sudskom razmatranju, tako i u postupcima koji se odnose na privremenu/sigurnosnu meru, u okviru autonomnog značenja tog pojma prema članu 6. EKLJP-a. (Vidi, *inter alia*, slučajeve ESLJP-a: *Grčka rafinerija i Stratis Andreadis protiv Grčke*, predstavka br. 13427/87, presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 39, *König protiv Nemačke*, predstavka br. 6232/73, presuda od 28. juna 1978. godine, stavovi 89-90, *Ferrazzini protiv Italije*, predstavka br. 44759/98, presuda od 15. jula 1999. godine, stav 24-31, *Rochev, Ujedinjeno kraljevstvo*, predstavka br. 32555/96, presuda od 9. decembra, 1994. godine, stav 119, i *Micallef protiv Malte*, predstavka br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stav 84).
69. Što se tiče drugog uslova, ESLJP ističe da se priroda privremene mere/mere bezbednosti mora ispitati, s obzirom na to da će se član 6. EKLJP-a primenjivati kad god se može smatrati da se nekom efektivnom merom stvarno utvrđuje građansko pravo ili obaveza. (Vidi: slučaj ESLJP-a *Micallef protiv Malte*, predstavka br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stav 85).

Primena gore navedenih načela u okolnostima ovog slučaja

70. S tim u vezi, i u okolnostima ovog slučaja, Sud primećuje da je privremena mera uvedena do rešavanja građanskog spora između strana koji se odnosi na pravo službenosti. Sud takođe primećuje da „*preliminarni postupak*“, odnosno privremena mera u okolnostima ovog slučaja, pokriva „*građansko*“ pravo, čime se ispunjava prvi uslov za primenjivanje proceduralnih garancija iz člana 6. EKLJP-a. Osim toga, u pogledu drugog uslova, Sud primećuje da privremena mera prvo uvedena 1996. godine, u stvari efikasno definiše predmetno građansko pravo. Sud primećuje da privremena mera za koju su sprovedeni svi sudski postupci dalje, u suštini i delotvorno rešava pravo građanskog spora između strana u korist podnosioca zahteva. Shodno tome, svi sudski postupci su bili fokusirani na uvođenju i osporavanju privremene mere, a nisu se bavili rešavanjem građanskog spora.
71. Shodno tome, imajući u vidu pravo uključeno u „*preliminarnim postupcima*“, odnosno privremenu meru i odlučujući karakter predmetnog građanskog prava, Sud utvrđuje da okolnosti ovog slučaja, na osnovu prakse ESLJP-a, ispunjavaju uslove za primenu proceduralnih garancija sadržanih u članu 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.
72. Shodno tome, Sud utvrđuje da je zahtev podnosioca *ratione materiae* u skladu sa Ustavom.
73. Sud na kraju takođe smatra da ovaj zahtev nije očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika i nije neprihvatljiv ni na koji drugi način na osnovu Poslovnika. Shodno tome, zahtev treba da se proglasi prihvatljivim. (Vidi: slučaj ESLJP-a *Alimuçaj protiv Albanije*, predstavka br. 20134/05, presuda od 9. jula

2012. godine, stav 144, vidi i slučaj KI97/16, podnosilac zahtjeva: *IKK Classic*, presuda od 9. januara 2018. godine, stav 38).

Relevantne zakonske odredbe

ZAKON BR. 04/L-139 O IZVRŠNOM POSTUPKU

GLAVA V SPROVOĐENJE IZVRŠENJA [...]

Član 52 Nepravilnosti povodom obavljanja izvršenja

1. Stranka ili drugi učesnik postupka može zatražiti od suda podneskom da otklanja nepravilnosti učinjene od izvršnog organa tokom obavljanja izvršnih radnji. Ovaj zahtev se podnosi sudu kao izvršitelju, u roku od sedam (7) dana od dana događanja pretendirane nepravilnosti.
2. Prema zahtevu iz stava 1. ovog člana, ako je podnosilac to predložio, sud donosi rešenje u roku od tri (3) dana od dana podnošenja podnesaka.

GLAVA VII ODLAGANJE, SUSPENZIJA ILI OKONČANJE IZVRŠENJA

[...]

Član 66 Okončanje izvršnog postupka

1. Ako ovim zakonom nije predviđeno drugačije, izvršenje će se završiti po službenoj dužnosti ukoliko je izvršni dokumenat poništen, ukinut, izmenjen, stavljen van snage, ili je na neki drugi način postao bez efekta, ili ako se potvrda o njegovoj izvršnosti poništava pravosnažnom odlukom. Izvršenje će se takođe završiti po službenoj dužnosti ukoliko je jedan slučaj obustavljen dva (2) puta i po treći put ispunjava kriterijume za obustavljanje, kako je utvrđeno članom 65. stav 1. ovog zakona.
2. Izvršenje će se završiti po službenoj dužnosti i kada u skladu sa zakonskim odredbama kojima se uređuju obligacioni odnosi, treće lice namiruje obavezu u korist izvršnog poverioca umesto dužnika.
3. Izvršenje će se okončati i kada je to postalo nemoguće ili kada se iz drugih razloga ne može sprovesti, kao i po isteku apsolutnog roka zastarevanja izvršenja.
4. Nakon namirenja potraživanja poverioca donosi se odluka o završetku izvršnog postupka.

GLAVA VIII PRAVNA SREDSTVA

Član 67 Redovna pravna sredstva

1. U izvršnom postupku, redovna sredstva pobijanja su:
  - 1.1. Prigovor; i
  - 1.2. Žalba.

Član 68

Vanredni pravni lekovi

1. Nije dozvoljena revizija niti ponavljanje postupka u izvršnom postupku.
2. Povratak na prethodno stanje dozvoljeno je samo u slučaju ne očuvanja rokova za podnošenje prigovora i žalbe protiv izvršivih odluka za prinudno izvršenje.

Član 69

Prigovor protiv odluka o izvršenju

1. Prigovori se mogu podneti samo protiv rešenja izvršnog organa kojima je odobreno izvršenje.
2. Prigovori semoraju podneti u pisanoj formi, osnovnom sudu koji je izdao odluku o izvršenju protiv koje se podnosi prigovor kada je sud izvršni organ.
3. Prigovori će se podneti u pisanom obliku pri osnovnom sudu, kako je utvrđeno stavom 5., člana 5. ovog zakona, kada je izvršni organ privatni izvršitelj.
4. Osnov za prigovor mora biti podržavan odgovarajućim dokazima. Dokazi o prigovoru treba da se podnose u pisanom obliku, u suprotnom će prigovor biti odbijen.
5. Prigovori protiv odluke o izvršenju ili naloga o izvršenju mogu se isključivo podneti shodno odredbi člana 71 ovog zakona.
6. Prigovor sadrži podatke izvršnog rešenja protiv kog je podneta žalba, razloge prigovora i potpis dužnia.
7. Odluka kojom se odbija predlog o izvršenju može se napadnuti samo žalbom poverioca izvršenja, shodno člana 77 ovog zakona.

[...]

Član 71

Razlozi za prigovor

1. Prema članu 69. ovog zakona, prigovor može biti osnovan samo ako:
  - 1.1. dokumenat, na osnovu kojeg je doneta odluka o izvršenju ili nalog o izvršenju, nije izvršni naslov ili nema svojstvo izvršnosti;
  - 1.2. je dokument, na osnovu kojeg je doneta odluka o izvršenju ili nalog o izvršenju ukinut, poništen, izmenjen ili na neki drugi način stavljen van snage, odnosno ukoliko je na neki drugi način izgubio svoje dejstvo ili je konstatovano da je bez pravnog efekta;

[...]

- 1.4. je istekao vremenski rok u okviru kojeg se, prema zakonu, može tražiti izvršenje;

[...]

Član 74

Pravosnažnost i izvršnost rešenja u izvršnom postupku

1. Rešenje protiv koje nije u zakonskom roku uložen prigovor, postaje pravosnažan i izvršiv.
2. Rešenje protiv koje je odbijen prigovor postaje izvršiv, i ukoliko protiv istog nije dozvoljena žalba, ono postaje pravosnažno.

3. Rešenje kojim je odbijen prigovor postaje pravosnažno ako se protiv istog u zakonskom roku ne podnosi žalba, ili ako se podneta žalba odbija kao neosnovana.

[...]

Član 77

Žalba protiv odluke o prigovoru

1. Protiv odluke o prigovoru stranke imaju pravo žalbe.
2. Žalba protiv odluke o prigovoru podnosi se preko prvostepenog suda za drugostepeni sud, u roku od sedam (7) dana od dana prijema.
3. Kopija žalbe će se dostavlja protivnoj stranci i drugim učesnicima koji mogu podneti odgovore na žalbu u roku od tri (3) dana.
4. Nakon prijema odgovora na žalbu ili po isteku roka za odgovor, predmet zajedno sa svim priloženim spisima dostavlja se drugostepenom sudu, u roku od tri (3) dana. U vezi sa žalbom, drugostepeni sud će odlučiti u roku od petnaest (15) dana.
5. Žalba protiv rešenja ne zadržava izvršni postupak, osim ako su date garancije za puni iznos potraživanja u skladu sa članom 78. ovog zakona.
6. Ako je dužnik kao žalbena stranka uspešan u njegovoj žalbi i ako je njegova imovina izvršena u skladu sa odlukom o izvršenju, on može da zahteva protivizvršenje, shodno odredbi ovog zakona o protivizvršenju.

[...]

Član 79

Žalbe na nepravilnosti tokom sprovođenja izvršenja

1. Stranka ili drugi učesnik u postupku može podneti žalbu u sudu, u vezi nepravilnosti koje su učinjene od strane izvršnog organa tokom sprovođenja izvršnog postupka. Ovaj zahtev se podnosi sudu u pismenom podnesku, u roku od sedam (7) dana od nastupanja navodne nepravilnosti.
2. Prema zahtevu iz stava 1. ovog člana, ako je podnosilac to predložio, sud donosi rešenje u roku od tri (3) dana od dana podnošenja podnesaka.
3. Stranke ili drugi učesnici u postupku imaju pravo žalbe protiv rešenja iz stava 2. ovog člana u skladu sa odredbama člana 77 ovog zakona.

ZAKON BR. 04/L-077 O OBLIGACIONIM ODNOSIMA

PODGLAVLJE 2

ROK ZASTARELOSTI

[...]

Član 361

Potraživanja utvrđena pred sudom ili drugim nadležnim organima

1. Sva potraživanja koja su utvrđena pravosnažnom sudskom odlukom ili odlukom drugog nadležnog organa, ili poravnanjem pred sudom ili drugim nadležnim organom, zastarevaju za deset (10) godina, pa i ona za koja zakon inače predviđa kraći rok zastarelosti.
2. Ipak, sva povremena potraživanja koja proističu iz takvih odluka ili poravnanja i dospevaju na naplatu u budućnosti, zastarevaju u roku predviđenom za zastarelost povremenih potraživanja.

Meritum zahteva

74. Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da je gore navedeno rešenje Vrhovnog suda u vezi sa rešenjem [AC.br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine Apelacionog suda doneto uz povredu njegovih prava garantovanih članom 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], članom 29. [Pravo na slobodu i sigurnost], članom 30. [Prava optuženog], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a, članom 46. [Zaštita imovine] Ustava u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 (Zaštita imovine) EKLJP-a i članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava.
75. Sud u početku primećuje da, u pogledu tvrdnji o povredi članova 22, 29, 30, 46 i 53, Ustava, podnosilac zahteva ne pruža Sudu nikakvo obrazloženje u prilog navodnim povredama ovih članova. Shodno tome, Sud će se preusmeriti na razmatranje tvrdnji podnosioca zahteva o povredi proceduralnih garancija člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.
76. S tim u vezi, Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da je donošenjem rešenja [AC.br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine, Apelacioni sud prevazišao svoje nadležnosti propisane zakonom, tako što je preinačilo rešenje [PPP. br. 59/2015] od 2. aprila 2015. godine Osnovnog suda u Đakovici. Podnosilac zahteva pored toga navodi da su oba prethodna rešenja u okolnostima ovog slučaja, rešenje [AC. br. 3356/14] od 7. oktobra 2014. godine Apelacionog suda u vezi sa rešenjem [CP. br. 281/13] od 21. jula 2014. godine Osnovnog suda u Đakovici, postala pravosnažna i shodno tome, *res judicata*.
77. U tom smislu, Sud ističe da su suštinske tvrdnje podnosioca zahteva, koje se odnose na navodne povrede proceduralnih garancija garantovane članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, detaljno tumačene u skladu sa sudskom praksom ESLJP-a, na osnovu koje je Sud, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava obavezan da tumači prava i osnovne slobode garantovane Ustavom. Shodno tome, pri tumačenju tvrdnji o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a u pogledu poštovanja ili mogućnosti promene pravosnažne odluke, Sud će se pozivati na sudsku praksu ESLJP-a.
78. Pri oceni ovih navoda podnosioca zahteva, Sud će prvo razraditi opšta načela u vezi sa pravom na pravnu sigurnost i poštovanje sudske pravosnažne odluke, kao što je propisano u ESLJP-u i Sudu, da bi ih zatim primenio u okolnostima ovog slučaja.

Opšta načela u vezi sa pravom na pravnu sigurnost i poštovanjem sudske pravosnažne odluke

79. Sud na početku podseća da pravo na pravično i nepristrasno suđenje zahteva da se stvar koja je postala *res judicata* smatra nepovratnom, u skladu sa načelom pravne sigurnosti. (Vidi: slučaj ESLJP-a: *Brumărescu protiv Rumunije*, predstavka br. 28342/95, presuda od 28. oktobra 1999. godine, stav 61, takođe slučaj Suda KI 122/17, podnosilac zahteva: *Česká Exportní Banka A.S.*, presuda

30. aprila 2018. godine, stav 149, i slučaj KI 67/16, podnositeljka zahteva: *Lumturije Voca*, rešenje o neprihvatljivosti od 4. januara 2017. godine, stav 87).

80. Ovaj stav je u skladu sa sudskom praksom ESLJP-a, koji je naglasio da je jedan od osnovnih aspekata vladavine prava načelo pravne sigurnosti, što podrazumeva poštovanje načela *res judicata*, koje je konačan oblik načela sudskih odluka. (Vid: između ostalog, slučajeve ESLJP-a, *Ponomaryov protiv Ukrajine*, predstavka br. 3236/03, presuda od 3. aprila 2008. godine, stav 40; *Ryabikh protiv Rusije*, predstavka br. 52854/99, presuda od 24. jula 2003. godine, stavovi 52 i 56; i slučaj Suda KI 67/16, podnositeljka zahteva: *Lumturije Voca*, rešenje o neprihvatljivosti od 4. januara 2017. godine, stav 85.). Ovaj princip, prema ESLJP-u, utvrđuje da „*nijedna strana nema pravo da traži preispitivanje pravosnažne i obavezujuće odluke samo da bi se dobilo preispitivanje i razmatranje slučaja*“. (Vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a, *Ryabikh protiv Rusije*, predstavka br. 52854/99, presuda od 24. jula 2003. godine, stav 52, i slučaj Suda KI67/16, podnositeljka zahteva: *Lumturije Voca*, rešenje o neprihvatljivosti od 4. januara 2017. godine, stav 86). Prema ESLJP-u, „*odstupanje od ovog načela se opravdava samo kada to postane neophodno okolnostima suštinskog ili uverljivog karaktera*“. (Vidi: slučaj ESLJP-a, *Ponomaryov protiv Ukrajine*, predstavka br. 3236/03, presuda od 3. aprila 2008. godine, stav 40).
81. U cilju poštovanja ovog načela, ESLJP je svojom sudskom praksom zaključio da u razmatranju žalbi, viši sudovi treba da vrše svoja zakonska ovlašćenja kako bi ispravili sudske greške i greške u pravdi, a ne da ponovo razmatraju, samo da bi predstaviti novi stav. (Vidi: slučaj ESLJP-a, *Ryabikh protiv Rusije*, predstavka br. 52854/99, presuda od 24. jula 2003. godine, stav 52, i slučaj KI 122/17, podnosilac zahteva: *Česká Exportní Banka A.S.*, presuda 30. aprila 2008. godine, stavovi 152 i 153). Ovo poslednje je, prema ESLJP-u, moguće samo u vanrednim okolnostima. Konkretnije, u tom pogledu, ESLJP je utvrdio:

“*Nadležnost viših sudova treba da se primeni kako bi se ispravile sudske greške i greške pravde, ali ne i sprovesti novo preispitivanje. Preispitivanje ne treba tretirati kao prikrivenu žalbu, a sama prilika da se dobiju dva stava na ovu temu nije osnova za preispitivanje. Udaljavanje od načela se opravdava samo ako je tako nešto potrebno na osnovu okolnosti i suštinsko uverljive i obavezujuće prirode*“. [...] (Vidi, na primer: slučaj ESLJP-s *Ryabikh protiv Rusije*, predstavka br. 52854/99, presuda od 24. jula 2003. godine, stavovi 52 i 56).

82. Pored toga, ESLJP je preko slučaja *Nikiti protiv Rusije* dodatno utvrdio definiciju pojma *res judicata*, utvrđujući opšte uslove na osnovu kojih će se odluka smatrati kao takva. (Vidi, i: slučaj Suda br. KI 122/17, podnosilac zahteva: *Česká Exportní Banka A.S.*, presuda 30. aprila 2018. godine, stav 150). Na osnovu navedene presude, odluka će biti *res judicata* ako: a) je odluka neopoziva, jer nema dodatnih raspoloživih sredstava, ili b) kada je rok za korišćenje istih završen. Konkretno, ESLJP je naglasio:

“*Prema objašnjavajućem izveštaju Protokola br. 7, koji se poziva na Evropsku Konvenciju o međunarodnoj validnosti krivičnih presuda "odluka je konačna" ako je, prema tradicionainom izrazu, stekla silu res judicata*.

Ovo je slučaj kada je neopoziva, ovo je kada nema više dostupnih redovnih pravnih sredstava, ili, kada su stranke iscrpele takva sredstva ili dozvolile da im istekne rok a da nisu ih iskoristile". (Vidi: slučaj Nikitin protiv Rusije, predstavka br. 50178/99, ESLJP, presuda od 15. decembra 2004, godine, stav 37).

83. Shodno tome, i na osnovu prakse ESLJP-a, u principu odluka postaje pravosnažna i dobija status *res judicata* ako: a) je odluka neopoziva, jer nema daljih raspoloživih sredstava; ili b) kada je rok za korišćenje istih istekao. Isto se smatra nepovratno u skladu sa principom pravne sigurnosti, kao jedan od osnovnih aspekata vladavine prava. Pored toga, nadležnost sudova se ne može prevazići prilikom ocene takvih odluka u pogledu novog razmatranja predmeta ili davanja novog stava koji nema osnov za ponovno razmatranje.
84. Međutim, sudska praksa ESLJP-a predviđa izuzetak od ovih principa: *okolnosti suštinskog i ubedljivog karaktera*. Konkretnije, u vršenju funkcija sudova da „isprave sudske greške i greške pravde“, odstupanje od načela poštovanja pravosnažne odluke, odnosno *res judicata*, je opravdano samo ako je takva stvar „neophodna zbog okolnosti suštinskog i ubedljivog karaktera“.
85. Na kraju i u tom smislu, Sud podseća da je ESLJP utvrdio da, pored pravosnažnih odluka o meritumu, i odluke koje se odnose na „preliminarne postupke“ mogu takođe postati *res judicata*. (Vidi, između ostalog: slučaj *Okyay i drugi protiv Turske*, presuda od 12. jula 2005. godine, predstavka br. 36220/97, stavovi 72-75 i druge reference u predmetu, vidi, i: slučaj Suda br. KI122/17, *Česká Ekportní Banka A.S.*, presuda Ustavnog suda od 18. aprila 2018. godine, stav 158).

Primena gore navedenih principa u okolnostima ovog slučaja

86. Sud prvo podseća da su strane u sporu još od 1996. godine do konačne odluke Vrhovnog suda 2016. godine, koju podnosilac zahteva osporava pred Sudom, prošli kroz sudske postupke u vezi sa izvršenjem rešenja [C. br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine Opštinskog suda u Đakovici, kojim je usvojen prvo zahtev za privremenu meru. Uprkos činjenici da je isti sud preko rešenja [E.br. 419/97] od 3. februara 1997. godine dozvolio izvršenje ove mere, ona nikada nije izvršena. Strane u sporu su se još od 2009. godine obratile redovnim sudovima, tražeći, odnosno osporavajući, izvršenje privremene mere iz 1996. godine. Naredni sudski postupci su rezultirali brojnim odlukama, kontradiktorne jedne sa drugima.
87. S jedne strane, 4. aprila 2013. godine, Apelacioni sud je rešenjem [CA. br. 3662/2012], odbio žalbu tuženog, odnosno dužnika M.R., podnetu protiv rešenja [C.br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine Opštinskog suda u Đakovici, kao van roka, potvrđuju tako pravosnažnost privremene mere utvrđene 1996. godine. Sud primećuje da protiv gore navedenog rešenja Apelacionog suda nije bila dozvoljena žalba. Shodno tome, podnosioci zahteva navode da je nakon ovog rešenja, pitanje privremene mere postalo presuđeno pitanje.

88. S druge strane, mesec dana kasnije, isti sud je, odnosno Apelacioni sud, rešenjem [AC.br. 4864/2012] od 2. maja 2013. godine potvrdio rešenje [E. br. 419/97] od 31. maja 2011. godine Opštinskog suda u Đakovici i potvrdio usvajanje žalbe tuženog, odnosno dužnika M.R. i obustavio izvršenje privremene mere. Sud primećuje da protiv gore navedenog rešenja Apelacionog suda nije bila dozvoljena žalba. Shodno tome, tuženi je, odnosno dužnik M.R., tokom svih daljih sudskih postupaka navodio da je nakon ovog rešenja pitanje privremene mere postalo presuđeno pitanje.
89. Sud naglašava činjenicu da je Apelacioni sud u istom slučaju doneo dva suprotna rešenja, jedno u korist podnosioca zahteva, a drugo u korist dužnika M.R.-a. Pored toga, Sud ponavlja da protiv tih rešenja Apelacionog suda nije bila dozvoljena žalba, a prema tome, prema članu 74. ZIP-a, obe odluke su postale pravosnažne i shodno tome, *res judicata*.
90. To je takođe naglašeno u poslednjem rešenju Apelacionog suda, odnosno rešenju [AC. br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine, koje podnosilac zahteva osporava pred Sudom. Apelacioni sud je u svom obrazloženju skrenuo pažnju na činjenicu da je Apelacioni sud rešenjem [CA. br. 3662/2012] od 4. aprila 2013. godine potvrdio rešenje [C. br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine i obrazložio da je ono bilo pravosnažno i shodno tome, izvršno. Međutim, isti sud je, mesec dana kasnije, odnosno 2. maja 2013. godine, rešenjem [AC. br. 4864/2012] potvrdio rešenje [E. br. 419/97] od 31. maja 2011. godine Osnovnog suda u Đakovici i potvrdio obustavu izvršenja privremene mere. S tim u vezi, Apelacioni sud je, između ostalog, naglasio:

“Shodno tome, u konkretnom slučaju se javljaju dva rešenja prvostepenog suda i dva rešenja drugostepenog suda – protivrečna jedna sa drugim, iako se odnose na istu izvršnu stvar, konkretnije na izvršenje istog izvršnog naslova koje je rešenje Opštinskog suda u Đakovici sa brojem, C. br. 270/1996 od 25.12.1996. godine, za uvođenje privremene mere – određene pre 20 godina od aktuelnog trenutka (1996-2016)”.

91. Međutim, što se tiče ova dva rešenja, Sud primećuje da je poslednja odluka u ovoj fazi postupka bilo rešenje [AC. br. 4864/2012] od 2. maja 2013. godine Apelacionog suda, koje je obustavilo izvršni postupak, čiji nastavak podnosilac zahteva nikada nije tražio, uprkos činjenici da je način nastavka suspendovanog postupka bio propisan u odredbama ZIP-a, konkretnije u članu 65. ovog Zakona, a koji se u suprotnom smatra da je istekao nakon roka od 6 meseci. Apelacioni sud je to istakao i osporenim rešenjem u Sudu od strane podnosioca zahteva. U tom smislu, Apelacioni sud je, rešenjem [AC. br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine, naglasio:

“U međuvremenu, drugi put, poverioci nisu čak ni imali pravo da podnesu novi predlog za izvršenje 11.11.2013. godine, koji je drugi put dozvolio prvostepeni sud prema rešenju E. br. 1281/2013 od 11.11.2013. godine, potvrđeno rešenjem drugostepenog suda Ac. br. 3356/2014 od 21.07.2014. godine - ali su mogli da traže nastavak postupka obustavljen izvršenja u smislu odredaba ZIP-a”.

92. Uprkos tome, Sud podseća da su podnosioci zahteva usmerili svoje postupke ka izvršenju rešenja Apelacionog suda, odnosno rešenja [CA. br. 3662/2012] od 4. aprila 2013. godine, koje je, proglašenjem žalbe dužnika kao van roka, potvrdilo rešenje [C. br. 270/96] od 25. decembra 1996. godine Opštinskog suda u Đakovici za određivanje privremene mere. Kao rezultat toga, podnosilac zahteva se 7. novembra 2013. godine obratio Osnovnom sudu u Đakovici s predlogom za izvršenje gore pomenutog rešenja istog suda.
93. Nakon ovog zahteva podnosioca, slede i brojne sudske odluke, koje se zasnivaju samo na rešenju [CA. br. 3662/2012] od 4. aprila 2013. godine, uprkos činjenici da je tuženi, odnosno dužnik M.R, putem prigovora i žalbi, pokrenuo činjenicu da je postojalo još jedno pravosnažno rešenje, odnosno rešenje [AC. br. 4864/2012] od 2. maja 2013. godine Apelacionog suda.
94. Kao posledica toga i na početku, Osnovni sud u Đakovici je rešenjem [Cp. br. 1281/2013] od 11. novembra 2013. godine odredio izvršenje. Izvršenje je potvrđeno i rešenjem [CP. br. 281/13] od 21. jula 2014. godine Osnovnog suda u Đakovici nakon što je odbilo prigovor dužnika, M.R. Izvršni slučaj je u međuvremenu prebačen privatnom izvršitelju. Pored toga, i žalba dužnika M.R, koja je podneta Apelacionom sudu na rešenje Osnovnog suda odbijena je rešenjem [AC. br. 3356/14] od 7. oktobra 2014, a time je potvrđeno rešenje [CP. br. 1281/2013] od 21. jula 2014. godine Osnovnog suda u Đakovici. Nakon toga, u martu sledeće godine, odnosno 2015. godine, dužnik M.R je obavešten o određivanju izvršenja.
95. Podnosilac zahteva navodi da je rešenje [AC. br. 3356/14] od 7. oktobra 2014. bilo *res judicata*. On takođe navodi da su se nakon određivanja izvršenja preko zaključka [P. br. 02/14] od 24. marta 2015. godine, žalbe dužnika, M.R., mogle odnositi samo na nepravilnosti u izvršenju izvršenja u smislu člana 52. ZIP-a, te da se ni na koji način putem narednih odluka sudova može razmatrati dozvoljenost izvršenja, već samo nepravilnosti u njegovoj primeni. Stoga, prema podnosiocu zahteva, prilikom donošenja rešenja [AC. br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine, Apelacioni sud je prekoračilo nadležnosti propisane zakonom, razmatrajući i dozvoljenost izvršenja van nepravilnosti u sprovođenju izvršenja, te samim tim, povredio je ustavna prava podnosioca zahteva.
96. U tom smislu, i pored toga, Sud će razmotriti tvrdnje podnosioca u vezi sa osporenim rešenjem Apelacionog suda, naime, rešenjem [AC. br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine. Sud će ispitati tri bitna pitanja koja se odnose na navode podnosioca zahteva o povredi njegovih osnovnih prava i sloboda: a) da li je rešenje [AC. br. 3356/14] od 7. oktobra 2014. godine Apelacionog suda u vezi sa rešenjem [CP. br. 281/13] od 21. jula 2014. godine Osnovnog suda u Đakovici postalo pravosnažno; b) da li je Apelacioni sud osporenim rešenjem povredio osnovna prava i slobode podnosioca zahteva izmenom rešenja [PPP. br. 59/2015] od 2. aprila 2015. godine Osnovnog suda u Đakovici, i smatrajući završenim izvršni postupak i ukidajući sve preliminarne postupke preduzete u izvršnim stvarima u okolnostima ovog slučaja; i c) da li je rešenje [CLM. br. 11/2016] od 13. septembra 2016. godine Vrhovnog suda rezultiralo povredom ljudskih prava i osnovnih sloboda podnosioca zahteva.

97. Što se tiče prvog pitanja, Sud na početku primećuje da ZIP predviđa mogućnost žalbe na nepravilnosti prilikom izvršenja ne samo preko člana 52. ZIP-a na koji se podnosilac zahteva poziva, već i preko člana 79. ZIP-a. Ova dva člana predviđaju mogućnost stranama u postupku da svojim žalbama traže uklanjanje nepravilnosti prilikom izvršenja izvršnih radnji. Štaviše, članovi 52 i 79 se takođe pozivaju i na član 77. ZIP-a. Ovaj poslednje navedeni reguliše žalbe protiv odluke o prigovoru, određujući takođe da žalbe ne zadržavaju izvršni postupak, osim u slučajevima predviđenim zakonom, i ostavljaju mogućnost protivizvršenja u slučaju uspešnih žalbi. Međutim, član 77. ZIP-a ne ograničava izričito nadležnost suda u slučaju žalbe u vezi sa nepravilnostima prilikom izvršenja. Shodno tome, rešenje [AC. br. 3356/14] od 7. oktobra 2014. godine Apelacionog suda u vezi sa rešenjem [CP. br. 281/13] od 21. jula 2014. godine Osnovnog suda u Đakovici nije postalo pravosnažno u smislu člana 52. ZIP-a, na koji se poziva podnosilac zahteva, već u smislu člana 74. ZIP-a.
98. U tom smislu, Sud se poziva na član 74. ZIP-a, koji definiše pravosnažni oblik i izvršnost odluka u izvršnom postupku. Prema ovom članu se, između ostalog, navodi „*Rešenje kojim je odbijen prigovor postaje pravosnažno ako se protiv istog u zakonskom roku ne podnosi žalba, ili ako se podneta žalba odbija kao neosnovana*“.
99. Sud primećuje da je rešenje [Cp. br. 1281/2013] od 11. novembra 2013. godine Osnovnog suda u Đakovici odredilo izvršenje. Prigovor protiv rešenja je odbijen rešenjem [CP. br. 281/13] od 21. jula 2014. godine Osnovnog suda u Đakovici. Protiv ovog rešenja podnesena je žalba Apelacionom sudu, koja je rešenjem [AC. br. 3356/14] od 7. oktobra 2014. godine odbila istu kao neosnovanu. Shodno tome, odbijen je prigovor i žalba, a na osnovu stava 3 člana 74. ZIP-a, rešenje [AC. br. 3356/14] od 7. oktobra 2014. godine Apelacionog suda u vezi sa rešenjem [CP. br. 281/13] od 21. jula 2014. godine Osnovnog suda u Đakovici je postalo pravosnažno.
100. Što se tiče drugog pitanja, odnosno ocene da li je Apelacioni sud osporenim rešenjem povredio osnovna prava i slobode podnosioca zahteva ukidanjem odluke *res judicata*, Sud će se pozvati na sudsku praksu ESLJP-a koja je napred razrađena u pogledu poštovanja odluka *res judicata* i relevantnih izuzetka. S tim u vezi, Sud podseća da je ESLJP na osnovu svoje sudske prakse odredio da se udaljavanje od načela poštovanja pravosnažne presude, odnosno *res judicata*, opravdava samo ako tako nešto postane „*neophodno zbog okolnosti suštinskog i ubedljivog karaktera*“.
101. S tim u vezi, Sud se poziva na glavne argumente osporenog rešenja Apelacionog suda na osnovu kojih je isti okončao izvršni postupak i poništio sve radnje preduzete u ovom izvršnom predmetu, i to na: a) postizanje apsolutnog zastarevanja u okolnostima konkretnog slučaja iz člana 361. ZOO-a, osnova za okončanje izvršnog postupka po službenoj dužnosti iz člana 66. ZIP-a; b) rešenje [AC. br. 4864/2012] od 2. maja 2013. godine Apelacionog suda, kojom je obustavljen izvršni postupak, čiji nastavak nije tražio podnosilac zahteva u roku od 6 meseci propisanim odredbama ZIP-a, što je rezultiralo završetkom izvršnog postupka, prema odredbama istog; i c) dva rešenja Apelacionog suda iz 2013. godine, rešenje [CA. br. 3662/2012] i rešenje [AC. br. 4864/2012], odnosno, oba pravosnažna, kontradiktorna jedno sa drugim.

102. U tom smislu, Sud se poziva na rešenje [AC. br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine Apelacionog suda, koje je, između ostalog, opravdalo na sledeći način:

“U članu 71 ZIP-a su predviđeni razlozi prigovora, gde je u stavu 1 tačka 1.4 ovog člana kao razlog prigovora predviđeno „isticanje roka u koje shodno zakonu može da se traži izvršenje”.

Međutim, u članu 379 stav ZOO (stari) je predviđeno da: „Sva potraživanja koja su utvrđena pravosnažnom sudskom odlukom ili odlukom drugog nadležnog organa, ili poravnanjem pred sudom ili drugim nadležnim organom, zastarevaju za deset godina, pa i ona za koja zakon inače predviđa kraći rok zastarelosti”, gde se isto predviđa u članu 361 stav 1 ZOO Republike Kosovo, br. 04/L-077 na snazi od 19.12.2012. godine.

U konkretnom slučaju u smislu ovog člana ZOO, nastalo je apsolutno zastarevanje rešenja prvostepenog suda sa brojem, C. br. 270/1996 od 25.12.1996. godine, pravosnažno od dana 16.6.1997. godine, koje se odnosi na privremenu meru, pošto je proteklo 20 godina od pravosnažnosti rešenja suda za izvršenje koje se traži, stoga ovaj sud kao drugostepeni sud ocenjuje da su ispunjeni zakonski uslovi predviđeni u članu 71 stav 1 tačka 1.4 vezano za član 66 stav 3 ZIP za okončanje izvršnog postupka u ovoj izvršnoj stvari”.

103. Sud primećuje dva efekta ovog rešenja u okolnostima konkretnog slučaja: a) okončanje izvršnog postupka, i b) ukidanje svih prethodnih izvršnih radnji, uključujući pravosnažna rešenja.
104. Apelacioni sud je okončanje izvršnog postupka zasnivao na trećem stavu člana 66. ZIP-a, prema kojem se izvršni postupak završava po službenoj dužnosti, ako je, između ostalog, izvršenje postalo nemoguće, iz drugih razloga se ne može primeniti i kada se prekorači apsolutni rok za izvršenje. Ovo poslednje je propisano u članu 361. ZOO-a.
105. Po okončanju izvršnog postupka, Apelacioni sud je poništio i sve prethodne izvršne radnje, među kojima i 3 rešenja koja su postala pravosnažna u ovom izvršnom postupku, odnosno rešenje [AC. br. 3356/14] od 7. oktobra 2014. godine, rešenje [AC. br. 4864/2012] od 2. maja 2013. godine i rešenje [CA. br. 3662/2012] od 4. aprila 2013. godine Apelacionog suda u vezi sa relevantnim rešenjima nižeg suda. Ova pravosnažna rešenja su, kao što je napred navedeno, bila kontradiktorna jedno sa drugim, dajući pravo i poveriocu i dužniku u istoj stvari, odnosno izvršenju rešenja za privremenu meru iz 1996. godine.
106. U ovakvim vanrednim okolnostima, Sud smatra da je poništenje kontradiktornih pravosnažnih odluka istog suda u istoj izvršnoj stvari u funkciji „ispravljanja sudskih grešaka i grešaka pravde“, kao što je utvrđeno sudskom praksom ESLJP-a, i da je izbegavanje da se poštuje pravosnažna odluka u okolnostima ovog slučaja opravdano i neophodno kao rezultat okolnosti „suštinskog i ubedljivog karaktera“.

107. Sud podseća da okolnosti ovog slučaja uključuju istoriju staru dvadeset godina utvrđivanja i osporavanja privremene mere i prvo dva kontradiktorna pravosnažna rešenja istog suda doneta u vremenskoj razlici od mesec dana u 2013. godini. Kao što je gore razrađeno, jedno, odnosno rešenje [AC. br. 4864/2012] od 2. maja 2013. godine Apelacionog suda je obustavilo izvršni postupak i uzimajući u obzir da se nastavak istog nije tražio u predviđenom roku prema ZIP-u, izvršni postupak je okončan. Uprkos ovoj činjenici, sudovi su nastavili da se bave izvršnim postupkom na osnovu drugog pravosnažnog rešenja, odnosno rešenja [CA. br. 3662/2012] od 4. aprila 2013. godine Apelacionog suda, i pored toga što je dužnik skrenuo pažnju da postoji još jedna druga pravosnažna odluka u njegovu korist u svim prigovorima i žalbama. Postupci koji su sledili, rezultirali su i drugim pravosnažnim rešenjem, odnosno rešenjem [AC. br. 3356/14] od 7. oktobra 2014. godine Apelacionog suda u vezi sa rešenjem [CP. br. 281/13] od 21. jula 2014. godine Osnovnog suda u Đakovici, koji su još jednom potvrdili izvršenje privremene mere prvobitno određene u 1996. godini. Sud primećuje da ove činjenice uključuju vanredne okolnosti i odražavaju „sudske greške i greške u pravdi“, a koje ispunjavaju uslov propisan ESLJP-om na osnovu koga najviši sudovi imaju razlog „suštinskog i ubedljivog karaktera“ da naprave izuzetke ili izbegnu poštovanje odluke *res judicata*.
108. Štaviše, Sud takođe podseća da strane u postupku, prema spisima predmeta, nikad nisu nastavile parnični spor o pravu službenosti. Isto je istakao i Apelacioni sud, koji je objasnio da je njegovo rešenje ograničeno na razmatranju predmetne stvari, odnosno privremene mere, istovremeno objašnjavajući da strane mogu nastaviti parnični postupak u vezi sa pravom na službenost. Konkretno, Apelacioni sud je naglasio:
- “Međutim, poveriocima se ne uskraćuje pravo da produže parnični postupak u vezi sa pravom servituta prelaza u ponovljeni predmet (ako postoji), ili nekom drugom posebnom tužbom da traže ostvarenje ovog prava koje oni tvrdi da im pripada”.*
109. Shodno tome i uzimajući u obzir posebne karakteristike slučaja, navode pokrenute od strane podnosilaca zahteva i činjenice koje su oni predstavili, Sud, na osnovu standarda postavljenim u svojoj sudskoj praksi u sličnim slučajevima i sudskoj praksi ESLJP-a, ne utvrđuje da je osporeno rešenje Apelacionog suda, odnosno rešenje [AC. br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine, doneto uz povredu osnovnih prava i sloboda podnosioca zahteva garantovana članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.
110. Što se tiče trećeg pitanja, Sud primećuje da prethodno rešenje Vrhovnog suda, doneto nakon zahteva za zaštitu zakonitosti koji je podneo državni tužilac, nije rešavalo meritum slučaja, jer je, prema Vrhovnom sudu, na osnovu ZPP-a, ograničen samo na ispitivanju povreda koje javni tužilac naglasi u svom zahtevu, a poslednje navedeni nema pravnu podršku na bitnim povredama utvrđenim odredbom člana 247. stav 1. a) ZPP-a.
111. Pored toga, u ovom smislu, podnosilac zahteva nije dokazao da su postupci u Vrhovnom sudu bili nepravilni ili proizvoljni ili da su njegova osnovna prava i slobode zaštićene Ustavom povređena kao rezultat osporenih rešenja. Sud ponavlja da je tumačenje zakona zadatak redovnih sudova i da je stvar

zakonitosti. Podnosilac zahteva nije dokazao nijedno ustavno pitanje. (Vidi: slučaj KI63/16, podnosilac zahteva: *Astrit Pira*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. avgusta 2016. godine, stav 44, i vidi, i: slučaj KI150/15; KI161/15; KI162/15; KI14/16; KI19/16; KI60/16 i KI64/16, podnosioci zahteva: *Arben Gjukaj, Hisni Hokha, Driton Pruthi, Milazim Lushtaku, Esat Tahiri, Azem Duraku i Sami Lushtaku*, rešenje o neprihvatljivosti od 15. novembra 2016. godine, stav 62).

112. Shodno tome i uzimajući u obzir posebne karakteristike slučaja, navode pokrenute od strane podnosioca zahteva i činjenice koje su oni predstavili, Sud, na osnovu standarda postavljenih u svojoj sudskoj praksi u sličnim slučajevima i sudskoj praksi ESLJP-a, ne utvrđuje da je osporeno rešenje Vrhovnog suda, odnosno rešenje [CLM. br. 11/2016] od 13. septembra 2016. godine Vrhovnog suda, doneto uz povredu osnovnih prava i sloboda podnosioca zahteva garantovana članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.
113. Na kraju, Sud primećuje da podnosilac zahteva takođe navodi da se njegov zahtev treba tretirati isto kao pitanje u slučaju Suda KI70/16 (rešenje o neprihvatljivosti od 4. septembra 2017. godine), gde je podnosilac zahteva bio F.K. i gde se tražila ocena ustavnosti presude [Rev.br. 185/2015] od 28. decembra 2015. godine Vrhovnog suda.
114. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o povezanosti njegovog zahteva sa slučajem KI70/16, Sud ponavlja da, uprkos njegovom zahtevu, podnosilac zahteva uopšte nije pojasnio taj navod, odnosno nije pružio nikakav argument koji bi dokazao postojanje međusobne veze između ova dva navedena slučaja. Pored toga, Sud nije našao nikakvu vezu između zahteva podnosioca i rešenja o neprihvatljivosti u slučaju KI 70/16.

Zaključak

115. Sud naglašava da je jedan od osnovnih aspekata vladavine prava načelo pravne sigurnosti, koje podrazumeva poštovanje načela *res judicata*, što je načelo pravosnažnosti sudskih odluka. Iste se smatraju nepovratnim u skladu sa načelom pravne sigurnosti. Izbegavanje ovog načela, u skladu sa sudskom praksom ESLJP-a, može biti samo rezultat „*okolnosti suštinskog i ubedljivog karaktera*“. Kao što je gore objašnjeno, Sud zaključuje da okolnosti konkretnog slučaja spadaju u ovu kategoriju izuzetka.
116. Sud smatra da tok konkretnog slučaja uključuje vanredne okolnosti, obuhvatajući i pravosnažne i kontradiktorne odluke jedne sa drugom istog suda u istoj izvršnoj stvari. Shodno tome, u okolnostima konkretnog slučaja, ukidanje svih preliminarne radnji preduzetih u izvršnoj stvari, uključujući i preliminarne rešenja *res judicata*, je u funkciji „*ispravljanja sudskih grešaka i grešaka u pravdi*“. Izbegavanje njihovog poštovanja, u okolnostima konkretnog slučaja, je opravdano i potrebno kao rezultat „*okolnosti suštinskog i ubedljivog karaktera*“, kao što je predviđeno u sudskoj praksi ESLJP-a.
117. Shodno tome, na osnovu gore navedenog i uzimajući u obzir posebne karakteristike slučaja, navode pokrenute od strane podnosioca zahteva i činjenice koje su oni predstavili, Sud, na osnovu standarda postavljenih u svojoj sudskoj praksi i sudskoj praksi ESLJP-a, ne utvrđuje da je povređeno pravo na

pravično i nepristrasno suđenje, garantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a i shodno tome, smatra da je rešenje [CLM. br. 11/2016] od 13. septembra 2016. godine Vrhovnog suda u vezi sa rešenjem [AC. br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine Apelacionog suda u skladu sa Ustavom.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članovima 113.7 i 116.1 Ustava, članovima 47 i 48, Zakona i pravilima 56 (1), 63 (1) (5) i 74 (1) Poslovnika, 19. decembra 2018. godine,

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev prihvatljivim;
- II. DA UTVRDI većinom glasova da je rešenje [CLM. br. 11/2016] od 13. septembra 2016. godine Vrhovnog suda Kosova i rešenje [AC. br. 1579/2015] od 4. aprila 2016. godine Apelacionog suda Kosova u skladu sa članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a;
- III. Ovu presudu dostaviti stranama;
- IV. DA OBJAVI ovu presudu u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- V. Ova presuda stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Gresa Caka-Nimani

Gresa Caka-Nimani

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

Arta Rama-Hajrizi